

**PƆLU 'LETRE 'LA □KPA
ZESU 'YI MU 'LA 'YAA-
FILIPU 'MU NI
Pɔlu 'letre 'la □kpa Filipu
-wa 'ε ta Zesu 'yi mu 'ε ni
'bhe ngblo**

Filipu -wa 'ε 'yaa- Masedwani 'kleen 'ε 'yi -wa -gbene do -la -le. 'Bheε- Masedwani 'kleen 'ε 'bhe 'yaa- Greki mu a 'kleen 'ε 'fangayi. Filipu -wa 'ε ta Zesu 'yi mu -ledo', 'mu -le -yaa Pɔlu Zesu 'yi mu □lwa 'la □kla 'bhe 'kleen 'ε 'yi 'bheε- 'le (Kleza 16.11-40). Pɔlu gelawoa Meezan a ye 'ε 'wole- -wa 'bheεke mu 'ε ta, Filipu Zesu 'yi mu 'ε 'mu -le bhɔɔba -gɔli' □kpa -a ni. 'Letre 'leε- 'yi, Pɔlu -o 'pubwa- -wa glaan' mu 'la □kpa -o neεε- Epafroditi 'koo 'bhe ma. 'Bhe glaan' mu 'kpa bhla 'ε ba, Pɔlu -yaa -kaso 'yi, 'duɔ- -e 'bhe glaan' mu 'ε 'srɔɔlawoa, 'mu 'a zrukpalaa.

-A -le □lwa mi 'ε 'yi (Filipu 1.1-26), Pɔlu Filipu Zesu 'yi mu 'ε waa -za 'wlan 'ε 'yidwa-, 'bheε- -yoo 'pubwa- 'bhe ma. -E -yaa -kaso 'la 'yi, -e 'bhe -janwoa -o ni. 'O 'yee- 'letre 'leε- 'yipele -a -le do do 'ε ma:

Pɔlu pe Filipu Zesu 'yi mu 'ε ni dɔɔ -o 'kpale- kle do ma, 'bhe 'pegee -woo ngblo 'kpala -o -leε mu 'ε □la, 'bheε- -o -gasikpa 'eke- -leε (Filipu 1.27-2.18).

'Bhe bla, Pɔlu Timote 'pegee Epafroditi

'winboza 'ε Filipu 'bhe ba janwoa- (Filipu 2.19-30).

-Ya ꞑpia Filipu Zesu 'yi mu 'ε ni dɔɔ -o yri bo -o 'gbu -za 'le Zuufu mu a bhla ma 'toŋ mu 'ε daan 'mu ma (Filipu 3). -Amasɔyi, 'mu 'yaa- pe 'zi dɔɔ Zesu 'yi mu 'la 'mu 'laa 'wlale- 'kleen 'yi 'kaa -o 'mu 'wla 'kleen 'yi kpanma, 'kooko- 'mu go -za 'yi, 'bheε- 'mu 'ledɔɔle kle -Waanbhaa -yre 'yi.

Pɔlu 'a ꞑpia Filipu Zesu 'yi mu 'ε ni dɔɔ -wa blaanta gɔɔn -a 'taawogbeya 'ε 'yi, 'bhe 'yi -le -yaa dɔɔ -woo 'gbu gbekpa' Zesu Krisi 'kɔɔ (Filipu mu 4).

'Yee- 'letre 'leε- 'leyanyre 'ε 'yi, -e Filipu Zesu 'yi mu 'ε 'liala-, 'bheε- -yoo 'pubwa 'ezin- -o glaan' mu 'la ꞑkpaa -a ni 'mu ma.

Pɔlu a 'pubɔwli

¹ Mi Pɔlu 'pegee Timote 'woo- Zesu Krisi a yewone mu 'le. 'O mɔɔ -le 'letre 'leε- 'kpa zii' mεε 'la zan mu -o -Waanbhaa' a pe 'le Zesu Krisi 'sɔyi Filipu -wa 'ε ta 'mu -la ni. 'Bheε- 'o 'yee- 'letre 'leε 'kpa zii' 'ezin- Filipu -wa 'ε ta Zesu 'yi mu -ledo' 'ε -o -leε mu 'ε 'pegee 'mu 'bhɔŋba- mu 'ε 'mu -la ni.

² Bhaa -kɔɔ' Dε -Waanbhaa' 'pegee Mεεzan Zesu Krisi -li 'ka ma, 'bheε- -o yilabla na 'ka ni.

Pɔlu -a 'seriwo zii' Filipu Zesu 'yi mu -ledo' 'ε waa -za ma

³ 'Waati 'oo 'waati, 'ke 'ka -za -dwa 'ŋ 'kpee, 'ŋ -Waanbhaa' 'pubɔ- 'kaa- -za ma.

⁴ 'Waati 'oo 'waati, 'ke 'ŋ 'yoo 'ŋ 'seriwo zii' 'ka 'kpen a -za ma, 'ŋ 'bhe kle 'ŋ zrukpaale 'le.

⁵ -Amasroyi 'ka □bhwa 'η ba -Jan 'NrAle- 'ε 'wole 'le mεε mu ni, 'kee- san -a zisanle 'ε ma, 'kee- nu 'tenle- -zɔn ma.

⁶ 'Mi 'gbu 'kpale- -o -za 'lεε- 'bhεε- 'yi dɔɔ -Waanbhaa' 'la 'yee- ye -lrele' 'ε zisaan- 'ka zru mu 'ε 'yi 'bhε klεgbeya 'ε gbεen- bhe, -e nu bhɔle 'ka ba 'ke 'ka 'bhε ye 'ε wo 'kee- ge 'tenle- -a -leyanle ma Zesu Krisi 'nu yi 'ε 'le.

⁷ 'Ke 'mi 'η 'kpeeledaan 'ka 'kpen -a -za ma 'bhε gbεen- bhe 'bhε lele. -Amasroyi 'ka -za -o 'η 'kɔɔ 'egloole 'tanji. 'Bhεε- -Waanbhaa' 'duma 'la 'naa- 'mi ni, -kɔɔ 'kpen 'bhε sasa -srɔɔwoa. 'Ke 'η □kla -kaso 'yi -zɔn oo, 'ke 'η -ja -klu ta Zesu a -jan 'ε 'lεε zaabo yre nɔɔ- oo, -a wlan pe yre nɔɔ- mɔkpen' 'yre ma oo, 'yee- ye do 'kpɔ 'ε -kɔɔ 'kpen 'a □woa 'eke- zi.

⁸ -Waanbhaa' -o 'η 'srε 'le, -a 'gbu 'a 'yaango- 'bhii- 'ka 'kpen -za sɔ 'η ni 'ebebele 'bhii- 'ka -za sɔ Zesu Krisi ni gɔnε- 'la gbεen-.

⁹ 'N -za 'lεε- 'bhεε- 'yrewo- -Waanbhaa ma 'an 'seri mu 'ε 'yi 'ka ba zayi', 'an 'yrewo- -a ma dɔɔ 'kaa- 'soniya 'ε baan' kla -a ba, 'ke 'ka -zadɔleya -srɔɔwo', 'bhεε- 'ka yikan' maza dɔ.

¹⁰ 'Kooko- 'ke 'ka sɔ -za 'lrele- bagole -za 'yɔɔ- ma. 'Ke 'ka 'bhε □kla bhe, 'ka nu klεle mεε 'wen mu 'le, 'bhεε- waa nu -za 'yɔɔ- 'kedo- 'kpɔ 'yele- 'ka zi Krisi 'nu yi 'ε 'le.

¹¹ 'Bhεε- Zesu Krisi 'srɔyi, 'ka nu -ledɔleya maza mu -la klεle. 'Ke 'bhε □kla, 'ke mεε mu 'ε -o 'ka klεza -lrele' mu 'ε □ya, -o nu -Waanbhaa' 'tɔbhɔle, 'bhεε- -wa magbaandε.

Krisi -le bole -yre ma -si kplankplan 'gbu 'ε 'le

12 'N nɛɛnɛ- mu, 'mi -a zi 'bhii- 'kaa 'yaango- 'bhii- 'η -yɾɛn -gloɔn 'la ɔbhla bhe, 'bhe 'a ɔkla 'bhɛɛ- mɛɛ -bebe -Jan 'Nrɛle- 'ɛ baan' ɔmaa.

13 Wlan 'ɛ ni, -janmatii 'ɛ -yaa 'fa ɔla mu 'ɛ 'kɾɛn 'pegee mɛɛ -bhɛɛke' mu 'ɛ -wa 'yaango- 'bhii- 'η 'yoo- -kaso 'yi Krisi 'to 'ɛ 'bhɛɛ- ma.

14 -Woo 'η 'yelowoa -kaso 'yi bhe, 'η nɛɛnɛ- -bebe Zesu 'yi mu 'ɛ -woo 'kpa baanwoa- Mɛɛzan 'yi. 'Bhɛɛ- -o ηgblo -dwa -o -lii -Waanbhaa' -jan 'woyɾɛ- 'ɛ ɔnoɔ, 'ke -gblaan 'laa kla -o -yi.

15-17 Wlan 'ɛ ni, -a 'ke mu -o Krisi a -jan 'ɛ wo zii' mɛɛ mu ni -o zru -lɾele' 'le, -wa klɛ 'zi 'sɔniya -la -le -o zru mu 'ɛ 'yi. -Wa 'yaango- 'bhii- -Waanbhaa' 'η ɔkpaa 'η 'kpayɾɛ- 'lɛɛ- ɔnoɔ, 'kooko- 'η klɛ -yaa' -Jan 'Nrɛle- 'ɛ ta wlan pe mi 'le. 'Duɾɟ- -a 'ke mu -o 'yee- Krisi a -za 'ɛ 'wo zii' -o 'kpee 'yoo- 'pegee zranwolele -o zru ba. -Wa zi 'bhii- -o gwle bo 'mi ma, 'bhɛɛ- 'ke mɛɛ mu -o 'toɔhɔ- 'ke 'bhe kan 'mi ta. 'Bhe klɛgbeya 'ɛ gbɛɛn- bhe, 'η 'yoo- -kaso 'la 'yi bhe, -woo 'an -yɾɛn 'ɛ baan' -la 'kla zii' 'a ba.

18 'Bhe 'laa -za 'ke klɛ. 'Ke -o 'kpeejan- mu ɔkla 'eyoole oo, 'ke -o 'kpeejan- mu ɔkla 'elɾele oo, -woo Krisi a -za 'ɛ 'wolawo zii' mɛɛ mu 'ɛ ni gbɛ 'ɛ 'kɾɛn ma bhe 'bhe -le 'mi zrukpa' zii'. 'Bhɛɛ- 'η nu bolɛ 'η zrukpaale 'le 'ezin-.

19 -Amasɔyi 'an 'yaango- 'ka -o 'ka 'seri mu 'la 'wo zii' 'η ma bhe, 'bhe 'pegee Zesu Krisi Lii 'la 'bhɔ zii' 'η ba bhe, 'woo- -za mu 'ɛ 'kɾɛn nu klɛɛ 'η 'bheeyɾɛ- 'le, 'bhɛɛ- 'η 'pweyɾɛ- 'le -kaso 'ɛ 'yi.

20 Wlan 'ɛ ni, 'mi -o 'bhɛɛ- magben 'zi 'η zru 'ɛ 'kɾɛn 'le, 'bhɛɛ- 'η 'yri -o 'bhɛɛ- ta. -Za 'kedo- 'kpɔ 'laa nu klɛɛ 'η ma 'ke -yɾala' 'le. 'Bhɛɛ-

droon', -zon 'pegee 'waati 'ε 'kpen ba, 'η nu Krisi magbaandεε 'η zrubakpaale -gbεε 'le 'η 'fle 'ε 'yi, 'ali- 'ke 'η -gaa oo, 'ke 'η □bwa 'η 'yre ma oo, 'bhe 'kpen -o 'η ma do.

²¹ -Amasroyi Krisi -le 'η bole 'η 'yre ma 'tre 'lεε- ta -gε 'bhe 'win 'le, 'bhεε- ga -o 'η ma 'ke -tron 'le.

²² 'Duη- 'ke 'η so bole 'η 'yre ma, 'bhεε- 'η ye 'ke wo 'ke 'bhe kle 'elrele mεε ma, 'bhe 'yi, 'η 'ke 'gbu 'la si -o ple 'ε ba 'naa 'bhe do 'dε.

²³ 'N 'klina- 'tε 'η zru maza ple 'ε plen-: -A -lro 'η ma 'bhii- 'η ga 'bhεε- 'η ge Krisi ba. 'N 'yoo- 'bhεε- zi 'gbu.

²⁴ 'Duη- 'ka mu -za 'yi, 'ke 'η □bwa -so 'η 'yre ma 'tre 'lεε- ta -gε, 'bhe -o -za 'lrele- 'le 'ka mu ma.

²⁵ 'N 'gbu 'kpale -o -a -yi, 'bhεε- 'an 'yaango- 'bhii- 'η nu bole 'drunyan 'lεε- 'yi -gε 'waati sa 'ka 'kpen -din 'ezin-. 'Kooko- 'ke 'η bhō 'ka ba, 'bhεε- 'kaa- 'kpaleya 'ε baan' kla -a ba, 'bhe 'pegee 'ke 'ka zrukpaale kle 'kaa- 'kpaleya 'ε 'yi.

²⁶ 'Bhe 'yi, 'ke 'η 'niinaa 'ka ba ye, 'bhe klegbeya 'ε 'yi, 'ka nu 'ka -baalε' 'ka 'pegee Zesu Krisi a 'kpaledomaya 'ε 'yi 'mi ba zayi'.

²⁷ 'Duη- 'kεla 'bhe -o -a -yi 'eglōole, 'bhe -le doo 'kaa 'taawogbeya 'ε -gaale' kle Krisi -a -Jan 'Nrале- 'ε ba. 'Bhe klegbeya 'ε 'yi, 'ke 'η □nwa 'pwεε- 'ka ta oo, 'ke 'naa 'nule- oo, 'η nu -jan 'nrале- male 'ka ta doo 'ka bole -o 'eglōole 'kaa- 'kpaleya 'ε 'yi, 'bhεε- 'ka 'kpale- -o do ma, 'bhe 'pegee 'ka 'kpeejan- -o do. 'Bhεε- 'η 'yoo- -a zi 'bhii- 'an ma 'ka ta 'ezin- doo 'ka -o yewo 'zi 'eke- zi 'ka zru do 'le, 'kooko- mεε mu 'ε -o -Jan 'Nrале- 'ε ma 'bhεε- -woo kpa Krisi 'yi.

28 'Kee- ɔ̄kla gɔn 'oo gɔnɛ- 'la gbɛɛn-, 'ka 'laa 'tolɛ- 'ke -gblaan kla 'ka 'yi 'ka 'sɔɔnnii mu 'ɛ 'lɛɛ. -O kleza mu 'ɛ 'mu a zɔn 'bhii- -woo -o ni zi 'ɛ 'bhɛɛ- ta, 'bhɛɛ- 'ka mu 'taawogbɛya 'ɛ 'bhɛ 'a zɔn 'bhii- 'ka mu -gwa -za 'yi. 'Bhɛ -za mu 'ɛ 'kɔɛn da -Waanbhaa' -la ba.

29 -Amasɔyi -Waanbhaa' laa -lilɛ' 'ka ma, 'kooko- 'ke 'ka 'ka kpa drɔŋ Krisi 'yi, 'duŋ- -e -lia 'ka ma, 'kooko- 'ke 'ka -yɛnɔhɛ' -a ni.

30 'Ka 'ŋ ɔ̄ya gwɛ 'la dan yɛ nɔɔ- 'elwale -sɔ Krisi 'sɔɔnnii mu 'ɛ ba, 'mi 'pegee 'ka mu -o 'bhɛɛ- gwɛ do 'kpɔ 'ɛ dan 'zi 'eke- zi -zɔn; 'ali- 'ŋ 'yoo- 'bhɛɛ- gwɛ 'ɛ dan 'zi -zɔn -li 'bhii- 'kaa- ma 'zi 'ŋ 'lii gɔnɛ- 'la gbɛɛn- bhe.

2

Zesu Krisi 'a 'gbu mazinaa, 'bhɛɛ- -Waanbhaa' 'a magbaandia

1 'Kaa 'kpaledomaya 'ɛ Krisi 'yi 'bhɛ -o fanɔando 'zi 'ka ta ɛɛ? -Yaa' 'sɔniya 'ɛ zruwla 'zi ka 'kpee ɛɛ? 'Ka 'pegee Lii 'Wɛŋ 'ɛ 'kpale- -o do ma ɛɛ? 'Ka -o 'eke- ma 'ewlanle ɛɛ? 'Bhɛɛ- 'ka 'eke- -yɛnɔkla' ɛɛ?

2 'Bhɛ 'yi 'tɛ, -ka 'an zrukpa 'ɛ 'lɛsɔ 'ke 'ka 'kpale klɛ do ma, 'ke 'ka -za sɔ 'eke- ni, 'ke 'ka zru klɛ do, 'bhɛɛ- 'ke 'ka 'kpeejan- klɛ do.

3 'Ka 'laa -za 'kedo- 'kpɔ klɛɛ 'ke zaabɔlele 'ke 'ka 'kanyɛ- glin 'eke- ta, 'bhɛ 'pegee 'ke 'ka 'ka 'gbu 'tɔbhɔyɛ -glin bhaama -za 'kɔɛn 'yi; 'duŋ- ka 'ka 'gbu mazina. 'Bhɛɛ- -ka 'eke- ye 'bhii- 'ka gbɛlaan -yiya' 'eke- ni.

4 'Ka 'laa 'ka do -kplɛnnɛ' -nrayiza kleyrɛ -glinɛ', -ka 'eke- 'nrayiza kleyrɛ -la -glin 'ezin-.

⁵ 'Ka 'taawogbeya 'e kle 'bhii- mɛɛ mu 'la 'pegee Zesu Krisi 'kpale- do ma 'mu 'taawogbeya 'e gbɛɛn-.

⁶ 'Yee- 'la -o 'pegee -Waanbhaa' dɔgbeya -yaa do 'tanjii, 'duŋ- -o 'pegee -Waanbhaa' dɔgbeya 'la 'yaa- do bhe, -a bloole laa bole 'bhe dɔgbeya 'e ma.

⁷ Drɔɔn' -ya nii- -gwa 'bhe 'kpen 'yi, 'bhɛɛ- -ya 'gbu □kla 'bhii- lu do gbɛɛn-. -Ya 'gbu □kla bhaaplɛŋ do 'le, 'bhɛɛ- -ya 'gbu □kla 'bhii- bhaaplɛŋ dɔgbeya 'e gbɛɛn-.

⁸ -Ya 'gbu mazinaa, 'bhɛɛ- -e 'taawoa□ -Waanbhaa' -weli' ta 'ke 'bhe ge 'tenle- -a gale ma. 'Ali- -e -dwa -a -la 'kee ga -yriɣbɛɛle 'e ta, ('bhe ga gbeya -gloɔn 'la 'yaa- 'ke -yralado maza 'le bhe).

⁹ 'Bhɛla- -zayile, -Waanbhaa' 'a 'yalaa- lafle' 'yi 'yaayre- -gbɛnɛ 'e 'bhɛɛ- □noo. 'Bhɛɛ- 'bhe 'to do -naa -a ni, 'bhe 'to 'e gbilaan -yiya' 'to 'kpen ni,

¹⁰ 'kooko- Zesu 'to ma, -Waanbhaa' gbe kleɣe 'tole- -a gbɛ kleɣe, 'kee- □kla lafle' 'yi oo, 'kee- □kla 'tre ta -ge oo, 'bhɛɛ- 'kee- □kla 'tre □la oo, -o 'kpen -o 'kpo zen -a □la, 'bhɛɛ- -wa gba.

¹¹ 'Ke moƙpen' 'a pe kpataakpa -o -lii doo Zesu Krisi -o 'ke Mɛɛzan 'le, 'bhɛɛ- -wa De -Waanbhaa' 'toɓho-.

Zesu 'yi mu 'taawogbeya 'drunyan 'lɛɛ 'yi

¹² 'Bhe 'yi, 'ŋ 'yiɛnii mu, 'ka 'taawoa□ 'tanjii 'ŋ 'weli- 'e ta gɔnɛ- 'la gbɛɛn- 'ŋ 'yaa 'ka -din 'waati 'la ba, 'ali- 'naa -o 'ka -din 'waati 'la ba bhe, -ka

'taa baanwoa- 'η 'weli- 'ε ta. -Waanbhaa' 'ka golawoa -za 'yi, -ka dɔ klen 'ke 'ka 'bhe 'wlata- 'taawogbeya kle 'ke -Waanbhaa' -lɛɛgbiaan 'le 'ka 'yi, 'ke 'ka -gasikpa -a -lɛɛ.

¹³ -Amasɔyi -Waanbhaa' -le bhɔ 'zi 'ka ba, 'kooko- -a zru maza klele 'sɔ 'ka ni, 'bhɛɛ- 'ka sɔ 'bhe klele-, 'ke 'bhe 'pegee 'yee- -Waanbhaa' 'gbu -za 'lrele- yɛkɛ- 'la 'lɛdulaa 'mu kle do.

¹⁴ 'Ka 'laa -za 'kpen klele 'ka 'la ma janwole, 'pegee zaabolele.

¹⁵ 'Kooko- mɛɛ 'laa -za 'yɔɔ- do 'kpɔ ye 'ka zi, 'bhɛɛ- 'ka kle 'wen. 'Ke 'ka kle -Waanbhaa' a -nɛ mu 'la 'ke waa -sɔŋ' do 'kpɔ ye 'mu zi 'mu 'le. 'Ka -o 'saanige bhaaplɛŋ mu 'la 'plɛŋ- bhe, -o -lɛbiile -o, 'bhɛɛ- -woo 'eyɔɔle. -Ka mu -bhile' kle 'woo- 'drunyan 'lɛɛ- 'yi mu 'ε 'plɛŋ- 'bhii- mlɛklen- mu bhi gɔnɛ- 'la gbɛɛn- lafle' 'yi.

¹⁶ -Jan 'Nrale- 'la bole -yɛ ma -si na mɛɛ ni, -ka 'bhe 'wo -o ni. 'Ke 'ka 'bhe □kla, 'η ηgblo ma 'wlenwlen nu wolɛ 'ka mu ba zayi' Kriɛ 'nu yi 'ε 'le. 'Bhe nu -a zɔnle 'bhii- 'η 'trɛbhɔ 'la □bhla, 'bhe 'pegee 'η ye 'la □woa, 'mu 'laa bole bhaama za 'le.

¹⁷ 'Kaa- 'kpaleya 'ε Kriɛ 'yi, 'bhe -o 'bhii- 'ka -o 'sraka -la go 'zi -Waanbhaa' ni. 'Duŋ- 'ali- 'ke -o 'mi □dia, 'mi 'an pɛ yien 'ε 'bhe -le nu klele -yi -dɔɔ 'le 'bhe 'sraka 'ε ta. 'Kee- -kla 'bhe gbɛɛn- bhe, 'η zrukpaale -o, 'bhɛɛ- 'η 'yoo- 'ka 'kpen 'kpa zii' 'an pɛ zrukpaalaa' 'ε ba.

¹⁸ 'Bhe klegbeya do 'ε 'yi, 'ka mu, 'ka zrukpaale kle, 'bhɛɛ- -ka 'mi 'kpa 'kaa pɛ zrukpaalaa' 'ε ba 'ezin-.

Timote 'pegee Epafroditi 'woye-

19 'Ke MΞΞzan Zesu -dwa -la, -a -vinbwa 'waati sa 'bhεε- 'η Timote 'winbɔ- 'ka ta ye. 'Kooko- 'kee- -ja 'ka ba ye, 'bhεε- 'kee- □nwa 'ka ta jan mu wolε 'η ni, 'bhε nu fangandɔle 'η ta.

20 MΞΞ 'kedo- 'kpɔ 'laa -o 'η -din -ge 'ke 'mi 'pegee 'bhε zru kle do 'bhii- 'yee- Timote gbεεn-. 'Yele- 'ka mu 'gbu yiεnkan 'egbenεle.

21 MΞΞ mu 'ε 'kpen bole -o 'gbu 'nrayiza -la klele ma, 'duη- waa Zesu Krisi 'nrayiza kle.

22 'Duη- 'ka 'gbu 'a 'yaango- 'bhii- Timote 'a -zronna 'bhii- -yoo 'ke yewone 'lrele- 'le. -Ya 'gbu □twa -Jan 'Nrale- 'ε 'wole ni, 'bhεε- 'mi 'pegee 'yee- 'bhε ye 'ε □woa 'eke- zi 'bhii- -nε do 'pegee -a dε.

23 'Bhε 'yi 'tε, 'ke 'mi 'an pε -za 'ε 'lεwlagbeya □ya yi 'la 'le, 'ke -Waanbhaa' -dwa -a -la, 'η nu 'yee Timote winbɔle 'ka ta ye.

24 'Bhεε- 'duη-, 'mi 'gbu 'kpale- -o MΞΞzan 'yi 'bhii- -a -vinbwa 'waati sa 'bhεε- 'mi 'gbu ge 'ka ba ye.

25 'Sani- 'bhε 'waati 'ε 'bhɔle- plen-, 'mi 'a □ya zi 'le 'ke 'mi 'η nεεnε- Epafroditi winbɔ 'ka ba. 'Yele- 'η yewoyɔɔn 'pegee 'η 'bhɔnba- mi 'le -Jan 'Nrale- 'ε ta gwledanlele. 'N maza -yaa pε mu 'la ma, 'ka 'yela- winbwa- 'bhεε- -e □nwa 'mu 'le 'η ni.

26 'Ka 'kpen 'lrɔ -o -a dε 'zi 'egbenεle, -amasrɔyi 'kaa 'malawoa 'kaa- ga -yaa -a ma, bhε 'a zrubatɛdwa.

27 Wlan 'ε ni, ga -yaa -a ma, -a -lε □bwa sa 'kee- kle siele'. 'Duη- -e -bheelawoa, 'yee- do -kplenne' 'yren 'laa 'klale- -Waanbhaa' ma, 'mi -la -yren □klaa 'bhε ma 'ezin- 'bhε gbεεn- bhe. 'Kooko- yaa

kle 'η wleyisriwole keta ple 'le.

²⁸ 'Bhela- -yile, 'η 'yoo- 'η -gbaanwo' zii' 'bhεε- 'an 'winbɔ- 'ka ba. 'Kooko- 'ke 'kaa □ya 'ka zruk-palaa, 'bhεε- 'mi a pe wleyisriwole 'ε mazinaa 'te.

²⁹ 'Kee- □bhwa 'ka ba ye, -kaa 'kun 'te 'ka gbε ple 'pegee 'ka zrukpaale 'le, 'bhε 'pegee Mεεzan 'tɔ 'ε -zayi'. -Ka 'bhεε- mεε -glɔɔn mu 'ε 'ledɔ- a ma.

³⁰ -Amasroyi, -a -le □bwa sa 'kee- ga Krisi -a ye 'ε -za ma. 'Ka 'η glaan' □kpa a pe mu 'la ba, 'ka mu 'gbu 'laa -yaa sɔ nule- 'mu 'le 'η ni; -a nu bhla 'ε zi 'bhε pe mu 'ε 'le 'η ni, -a win -yaa zan bole -a -yi.

3

-Ledɔɔleya -zeze -Waanbhaa' -yɾε 'yi

¹ 'An -jan 'ε 'leyanyɾε -yoo 'kela 'le 'bhε -le dɔɔ 'η nεεnε- mu, 'ka zrukpaale kle 'ka 'pegee Mεεzan a 'kpaledomaya 'ε 'yi. 'Ke 'η □bwa 'η -jan do 'la 'η 'bhε □woa 'ka ni 'elwale gban 'bhε ta 'ezin-, 'bhε 'laa mi 'trɛbhɔ-. 'Bhε kle 'ka mu 'gbu -la ma -trɔn 'le.

² -Ka 'ka 'gbu 'kun 'elrele ye -yɔɔ wo mu 'ε ma, -woo 'eyɔɔle 'bhii- -gbaan' mu. -Ka 'ka 'gbu 'kun 'ezin- 'elrele -o ma: 'Woo- 'kpee ma wlale 'kleεn 'yi 'ε 'bhε -le mεε kle -Waanbhaa' -nε kplankplan 'le.

³ Wlan 'ε ni, -kɔɔ' mu Zesu 'yi mu 'ε, -kɔɔ' mu 'gbu -le -Waanbhaa' -nε -zeze mu 'ε 'le. -Amasroyi -kɔɔ' -Waanbhaa' gba -a *Lii 'Wen 'ε -glɔɔya' 'ε 'le. -Kɔɔ' -kɔɔ' 'gbu baa Zesu Krisi -la -yi. 'Bhεε- -kɔɔ' 'kpale laa bo bhaaplen mu a 'sinii ta za mu 'yi.

4 'Mi 'duŋ-, 'mi 'yaa- sɔ 'ŋ 'kpale bhaapleŋ mu a 'sinii ta -za mu 'ε 'yi dɔɔ -o sɔ 'mi gole -za 'yi. -Dele sɔ a pele dɔɔ 'bhe 'woo 'sinii ta za mu 'ε ɔkla 'ke 'bhe kan 'mi ta εε?

5 -O 'mi ɔwlaa 'kleen 'yi 'ŋ 'ya le blaen -yrekpa' 'srwaa- mi ma. 'Ŋ 'yoo- Izraēli mi -kpɔsɔɔ 'le 'keesan 'ŋ ɔya yi 'ε ma, 'bheε- 'ŋ da Benzame a -gbaa 'bheε- 'lii, 'bhe 'pegee 'ŋ 'yoo- Ebre 'kpee yi 'le. Farizi mu 'la Zuufu mu 'si ta 'toŋ mu -za 'ε kun 'egloole, 'ŋ 'yaa- 'duŋ- 'mu do 'le.

6 'Bhe 'waati 'ε ba, 'ŋ 'yaa- Zuufu mu a 'toŋ mu 'ε -vavade 'kee- kan a -daŋ' ta. 'Bhela- -yile, 'ŋ 'yaa- -yrenkpa' Zesu 'yi mu 'ε ta. 'Bheε- 'ke mεε do Zuufu mu a 'toŋ mu 'ε 'klosikwan, 'bheε- -a -ledɔɔle kle -Waanbhaa' -yre 'yi, 'ke -yoo 'mu 'le bi 'ŋ sɔ a pele- dɔɔ waa -sɔŋ' 'kedo- 'kpɔ 'yele- 'ŋ ma 'mu 'yi.

7 'Duŋ- 'bhe -za mu 'la 'yaa- -nafan maza mu 'le 'mi ma, 'ŋ 'mu ye 'saanige 'bhii- bhaama za mu Kriisi -zayi'.

8 'Bheε- 'ezin- 'gbu, 'mi 'drunyan ta za mu 'ε 'kpen ye 'bhii- bhaama za mu, 'ŋ Mεεzan Zesu Kriisi dɔlawoa 'bhe -zayi'. Mεεzan Zesu Kriisi dɔle 'ε, 'bhe mabhaabhɔ -za 'kpen ta. 'Bhela- -zayile 'mi 'ŋ 'niigwa- 'woo- -za mu 'ε 'kpen 'yi, 'bheε- -woo 'ŋ yre 'yi 'bhii- blinpe, 'kooko- 'ŋ 'srɔɔwope kle 'ke Kriisi do -kplenne' 'le.

9 'Bheε- 'kooko- 'o 'pegee 'yee- 'kpale- kle do ma. 'Ŋ 'ledɔɔle 'laa kle -Waanbhaa' -yre 'yi 'toŋ mu -klosikunle ma. 'Duŋ- 'mi 'ŋ 'kpale- 'la -yoo Kriisi 'yi bhe, 'bhe -le 'ŋ 'ledɔɔla -Waanbhaa' -yre 'yi. 'Bheε- 'duŋ-, -ledɔɔleya 'la da -Waanbhaa' ba -o 'bhe 'srɔɔwo- 'kpaleya -la ma.

10 'N 'yoo- -za do 'kpɔ 'la zi, 'bhe -le Krisi dɔle 'le, 'bhe 'pegee 'ke -glooya' 'la 'bhe 'a -bwela ga le ba 'η 'bhe dɔ 'ezin-. 'N 'yoo- -a zi 'bhii- 'mi yaa -yɾɛn 'ε 'ke 'bhle, 'bhεε- -e klε 'η ni 'bhii- 'mi 'pegee 'yee- -gaa 'eke- 'yi.

11 'Bhe klεgbeya 'ε 'yi, 'η 'yrikpale -o -a ta 'bhii- 'η nu bwele gale ba.

'Taawole -Waanbhaa' a zi 'ε ta 'ke 'ya 'leyan- a ma

12 Yaa klεle 'e 'pegee- 'η □tian 'an pε 'taawole 'ε 'leyanyɾε ma, 'bhεε- 'η 'bhe ma -trɔn 'ε 'srɔwoa-gban. 'Bhεε- yaa klεle 'ezin- 'e 'pegee 'η □kla gban 'η 'yoo- -a zi 'bhii- 'η klε 'kela 'le 'bhεε- 'le. 'Duη- mi -o dɔ 'zi klɛn 'ke 'η ge 'an 'taawole 'ε zi, 'kooko- 'an ma -trɔn 'ε 'srɔwo-, -amasɔyi Krisi 'mi makwan- gban -yaa' pε 'le.

13 'N nεɛɛ- mu, yaa klεle 'e 'pegee 'mi □tian 'an pε 'taawole 'ε -dan' ma, 'bhεε- 'an ma -trɔn 'ε 'srɔwoa- gban. 'Duη- 'η 'yoo- -za 'lεε- 'bhεε- klε zi: 'Mi 'η 'niigo- 'η -zanta' pε mu 'ε 'yi, 'bhεε- 'mi 'η 'sɛɛ gbaan zii' 'η 'lεε pε mu 'ε 'srɔwole- zi.

14 'Bhe 'yi, 'η 'yoo- 'η 'yɾεgbaan- 'zi 'an 'taawole 'ε -leyanyɾε 'ε 'bhεε- ta, 'ke 'η ge -a -dan' ma, 'kooko- -Waanbhaa' 'η 'siila- -jara 'la ma Zesu Krisi 'srɔyi, 'η 'bhe 'srɔwo- lafle' 'ε 'yi.

15 'Bhe ya 'ε 'yi, -kɔɔ' mu Zesu 'yi mu 'la 'kpɛn 'yɾɛbakanle -o Zesu a pε zi 'ε ta bhe, 'bhe 'kpeelɛdangbeya -gloɔn 'ε 'bhe -le klε -kɔɔ' 'kpɛn 'yi. 'Duη- 'ke 'ka 'kpeelɛdangbeya 'ε yaa -o 'bhe gbɛɛn bhe, -Waanbhaa' nu a klεle 'bhεε- 'kaa 'yima- kplankplan.

16 'Kee- □kla gɔn 'oo gɔnɛ- 'la gbɛɛn-, -koo' 'taawoa□ -Waanbhaa' a zi 'ε ta gɔnɛ- 'la gbɛɛn- 'kee- nu 'tɛnɛ- -zɔn ma, -koo' ge -kooa' 'taa 'ε zi 'yee- kɛgbɛya do 'ε gbɛɛn-.

17 'N nɛɛnɛ- mu, 'mi -o 'taawo zii' -Waanbhaa' a zi 'ε ta gɔnɛ- 'la gbɛɛn-, -ka 'taawo 'bhɛɛ- gbɛɛn- 'ezin-. 'O mɔɔ 'bhɛ 'taawogbɛya 'ε -zɔnna 'ka ni. Mɛɛ 'la zan mu -o 'taawo zii' 'bhii- 'bhɛ 'taawogbɛya 'ε gbɛɛn-, -ka 'ka 'yɛkpa -waa' 'taawogbɛya 'ε zi, 'bhɛɛ- 'kaa klɛ 'bhii- 'woo mu gbɛɛn-.

18 -Amasɔyi, 'η 'yoo- zan -jan 'la 'wolɛ- 'ka ni -gɛ, 'η 'bhɛ □woa gban 'ka ni 'elwale, 'bhɛɛ- 'η 'yoo- bo 'zi -a ta 'ezin- 'ke wisile 'le dɔɔ mɛɛ -bebe 'taawogbɛya 'ε 'bhɛ -o 'bhii- Kɛri -gaa -yɛgbɛɛle 'ε ta win 'la ma waa 'bhɛ 'kɔsikun.

19 'Duŋ- 'bhɛ mɛɛ mu 'ε 'ɛyanyɛ -le 'ke -jranama 'tɛ 'ε 'bhɛɛ- 'le. -Amasɔyi -o yɛri bo -o bhɛle peɛle ta 'bhii- mɛɛ yɛri bo -Waanbhaa' ta gɔnɛ- 'la gbɛɛn-, 'bhɛɛ- 'kɛla 'bhɛ -o 'ke -yɛraladɔ maza 'le, -woo baa 'bhɛɛ- 'yi. -O 'trɛ ta za mu 'te -la yienkan.

20 'Duŋ- 'o mɔɔ a pɛ yaayɛ 'ε 'bhɛ -o -Waanbhaa' ba laflɛ' 'yi. 'Woo- 'Bhee Mi Mɛɛzan Zesu Kɛri magben 'zi, 'kee- da 'bhɛ □nɔɔ ye, 'bhɛɛ- -e nu -gɛ.

21 'Bhɛ 'yi 'tɛ, -e nu -kooa' -yɛɛndɛ' ma 'flɛ mu 'ε mabɔɔɛ, 'bhɛɛ -yoo klɛ 'flɛ drɛɛ mu 'le 'bhii- -yaa' pɛ 'flɛ 'tɔbhɔle 'la yaa ga -titi 'bhɛ gbɛɛn-, -yaa' -gɛɔya' 'la 'kee nu pɛ 'kɛn ɛgbɔ 'kpaalɛ- -a 'gbu □la 'bhɛ 'le 'bhɛɛ- 'le.

4

1 'Bhe ya 'e 'yi bhe, 'η nεεε- mu, 'bhεε- 'η 'yiεnii mu, 'ka 'lɾo -o 'η ma 'egbenele. 'Ka mu -le 'mi a pe zrukpa'a win 'e 'le, 'bhεε- 'mi 'η baa 'ka mu -la -yi. -Ka dɔ klen, 'η 'yiεnii mu 'ke 'ka bo 'ka 'pegee Mεεzan a 'kpaledomaya 'e 'yi.

Pɔlu a -danma' -liawli'

2 Evodi 'pegee Sentisi, 'mi -sromabo 'ka ni dɔɔ -ka 'kpa do ma, 'ka 'pegee Mεεzan a 'kpaledomaya 'e 'yi.

3 'Bhεε- 'ezin- 'bhi 'η yewoyɔɔn 'la zru -o do 'mi ni, 'mi -sromabo 'bhi ni dɔɔ bhɔ 'woo- le ple 'la bhe -o ba. -Amasɔyi -woo 'sεε 'gbu -gbaanna 'η zi -Jan 'Nrale- 'e zenlele, 'woo- mu 'pegee Klema, 'bhεε- 'an yewo 'yɔɔn -vin mu 'e. -O 'tɔ mu 'e yɔɔnde le -o bole -yɾε ma -si 'la -dan' 'laa -o 'bhe ma 'bhe 'sewe 'yi.

4 'Ka zrukpaale kle 'tanjii 'ka 'pegee Mεεzan a 'kpaledomaya 'e 'yi. 'Mi -o bɔ 'zi 'yee- -jan do 'kpɔ 'e ta dɔɔ: 'Ka zrukpaale kle!

5 -Kaa 'to 'ke mɔkpen' 'kaa- -yidɔɔya 'e ye. Mεεzan nu bhla -o zan bhɔle.

6 'Ka 'laa 'ka 'ηgamiwolε -za 'kedo- 'kpɔ 'yi. 'Duη- 'ke 'ka maza -o pe 'oo pe 'la ma, -ka 'bhe 'yɾεwo -Waanbhaa' ma 'seri 'yi, 'bhεε- 'kaa 'pubɔ- 'bhe ta 'ezin-.

7 'Bhεε- -Waanbhaa' a yilabla 'la kan bhaaplen mu sɔ -za mu 'la yimale 'mu 'kpen ta, 'bhe nu 'ka zrubakpaale, 'bhεε- 'bhe 'ka 'nii- zen 'ka ta 'ka 'pegee Zesu Krisi a 'kpaledomaya 'e 'yi.

8 'Ŋ nεεε- mu, 'η zi jan 'la □bwa 'bhe -le ge: Wlan maza oo, -gasikpale oo, -ledɔɔle oo, -za bakanle oo, -za 'la sɔ -Waanbhaa ni oo, -za 'lrele-

oo, 'bhe 'pegee mee 'tobho maza, 'ka 'yri bo 'bhe -za -gloon mu 'lee- 'mu -la 'kpen ta.

⁹ 'Ka -za 'la -daanna 'η ba, 'bhe- 'ka -za 'la 'srɔwoa- 'η 'kɔɔ, 'bhe 'pegee 'ka -za 'la □maa 'η ta, 'bhe- 'ka -za 'la klele -ya 'η 'kɔɔ, -ka 'bhe 'yi za mu kle. 'Bhe- -Waanbhaa' 'la yilabla na mee ni, 'bhe nu klele 'ka ba.

Pɔlu -o Filipu mu 'ε 'pubɔ- 'zi waa glaan' mu 'ε ma

¹⁰ 'N zrukpaale -o 'egbenele 'mi 'pegee Meezan a 'kpaedomaya 'ε 'yi; -amasroyi, 'kaa zron gbe dreewoa- 'bhii- 'η -za -o 'ka 'kpee 'ezin-. 'Ka 'kpeeledanle -yaa -a ta 'bhii- 'ka -za 'wlan kle 'η ni. 'Dun- 'bhe 'sen -le 'laa -yaa 'ka ni.

¹¹ Yaa klele 'bhii- 'η maza -o pe 'ke ma 'bhe- 'η 'yoo- 'bhe -jan 'ε 'wo zii'. Dron, 'ke pe 'oo pe 'la 'bhe -o 'η 'kɔɔ, 'kee- □kla 'ebebele oo, 'kee- □kla sanε- oo, 'mi daanle -o 'bhe 'le 'ke 'mi 'η zrukpalaa pe yεke- 'la -yoo 'η 'kɔɔ 'bhe ma.

¹² 'N sɔ bole- 'bhii- 'kɔɔflenzan, 'bhe- 'η sɔ bole bhii' pɛzan 'ke pe -paa 'η ta. 'Waati 'ε 'kpen ba, 'bhe 'pegee yre 'kpen nɔɔ-, 'η daanle -o 'ke 'η zrukpaale 'le -za ma: 'Ke 'η kpe dɔle -kla oo, 'ke gbɔn -o 'η dε 'zi oo, 'ke 'η 'kɔɔ 'paa- oo, 'ke 'η 'kɔɔflen- -kla oo, 'η daanle -o 'η zrukpaalele -za 'kpen 'yi 'waati 'kpen ba.

¹³ 'N sɔ -za 'kpen klele-, Kriɔi 'la fanɔando 'mi ta 'bhe 'sroyi.

¹⁴ 'Bhe- 'dun-, 'η yrebatε 'yaa- 'waati 'la ba, 'ka 'bhɔlawoa 'η ba, 'bhe -o 'ke -za 'Irele- 'le.

¹⁵ 'Ka mu Filipu mu, 'ka 'gbu 'a 'yaango- 'bhii- -a 'san 'η -Jan 'Nrale- 'ε 'wole- zisaan, 'bhe- 'ke 'η

go Masedwani -wa 'ε ta, Zesu 'yi mu -le 'bhεeke do 'kpo 'laa 'bholε- 'η ba -o 'koope- mu 'le, 'bhe 'pegee 'ke -o 'mi a ye 'ε ma -trɔn 'ε 'ke 'srɔwo-, 'ke yaa 'e go 'ka mu a Zesu 'yi mu -ledo' 'ε 'bhεε-do -kplɛn ba.

¹⁶ 'Ka mu -le 'bhe □kla. 'Ali- 'η 'yaa- bhla 'la ba Tesaloniki 'ka 'η glaan' □kpa'a 'η maza -yaa pε mu 'la ba 'mu 'le, 'bhεε- 'ka 'bhe □kla -glɔɔn plε.

¹⁷ Yaa klele 'bhii- 'mi -o 'ka 'koope- mu -la -glin 'zi. 'Mi -o pε 'la 'bhe zi 'bhe -le dɔɔ 'ke 'ka 'ka kleza -lrele' mu 'ε ma -trɔn 'srɔwo-, 'bhεε- -o pa 'ka ta.

¹⁸ 'Ka 'η glaan' 'kpa'a- pε mu 'la ba, 'η 'mu 'kpen 'srɔwoa-, 'bhεε- drɔɔn', -o -paa 'η ta. 'Kee- 'san Epafroditi □nwa 'woo- pε mu 'ε 'le 'η ni, 'η 'kɔɔ 'pale- -o. -Woo 'bhii- 'sraka 'la -gblɛn nra 'bhii- -lasiklɔɔ gbεen-. 'Bhe 'sraka -glɔɔn 'ε 'bhe -le sɔ -Waanbhaa ni, 'bhεε- -ya -lekun'.

¹⁹ 'Mi 'kpale- -o 'mi a -Waanbhaa' 'yi, 'bhii -e nu 'ka maza -o pε 'oo pε 'la ma 'mu 'nale- 'ka ni, 'bhεε- e 'mu pa 'ka ta Zesu Krisi 'srɔyi, -yaa' 'tɔbhɔleya -gbɛnε 'ε ma.

²⁰ -Kɔɔ' -kɔɔ Dε -Waanbhaa' 'ε 'tɔbhɔ yikpensee ta! Amiina!

Pɔlu -a -srawoyrε

²¹ -Ka -Waanbhaa' a mεε 'wenj mu 'ε 'kpen 'pubɔ- 'η ni -kɔɔ' 'pegee Zesu Krisi a 'kpaledomaya 'ε ma. -Kɔɔ' nεεnε- Zesu 'yi mu 'la -woo 'η -din -gε 'mu 'ka 'pubwa- 'ezin-.

²² -Waanbhaa' a mεε 'wenj mu 'la 'kpen -o -gε, 'mu 'kpen 'ka 'pubwa-; 'bhe 'pegee mεε 'la zan

mu -o yewo 'zi -Bhlongbe -gbene Sezaa 'e 'fe 'e
la, 'mu 'ka 'pubwa- 'egbenele 'ezin-.

²³ Bhaa Meezan Zesu Kriisi a -lileya 'e bo 'ka ta.

Mwan
The New Testament in the Mwan language of Côte
d'Ivoire

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mwan

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source
files dated 14 May 2025

1220066e-ed9e-5c66-9c3b-435a6575b8da